

Guies de lectura

2016

Spinosaurus, el gegant perdut del Cretaci

T

R

O

B

A

R

Presentació

Més enllà de l'interès científic, els animals prehistòrics fascinen a petits i grans. Per això, tant a la Biblioteca com a la Mediateca tenim un bon conjunt de llibres, revistes i en menor nombre audiovisuals, dedicats a aquesta temàtica. L'exposició que el Museu de Ciències Naturals de Barcelona inaugura aquest mes de juliol ens brinda l'oportunitat d'oferir-vos-en una mostra.

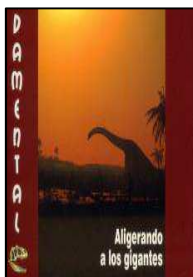
La gran quantitat de referències amenaçava que en sortís una guia massa densa, per això en aquesta ocasió us oferim dos documents diferents que tanmateix es complementen: D'una banda, la guia *Descobrim i coneguem els dinosaures* pensada per a un públic infantil i juvenil, i de l'altra aquesta que teniu davant, per a la qual hem seleccionat, d'entre els documents publicats a partir de l'any 2000, obres de consulta sobre la Prehistòria, diccionaris i enciclopèdies sobre dinosaures, informació sobre els jaciments més importants de Catalunya i Espanya, sobre la seva extinció...

Ens dol no comptar en la col·lecció, ni haver pogut localitzar cap llibre dedicat exclusivament a l'Spinosaure, però sí que hi incloem un recull de referències d'articles que hi tracten específicament.

I aprofitant que s'acosten les vacances, us suggerim la lectura de quatre obres de narrativa que us faran passar una bona estona.

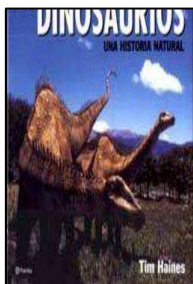
Els documents es troben ordenats alfabèticament. L'últim element de les cites bibliogràfiques és la **signatura**, la notació que indica la localització dels documents. Si els voleu consultar o us els voleu endur en préstec, pregunteu als bibliotecaris.

Obres de consulta

Aligerando a los gigantes : los huesos neumáticos de los dinosaurios saurópodos y sus implicaciones para la estimación de la masa corporal / Mathew J. Wedel.-- Teruel : Fundación Conjunto Paleontológico de Teruel, D.L. 2007.-- 84 p. : il. col. ; 21 cm.-- (Fundamental ; 12).

Signatura: B-CienNat 568.19 Wed

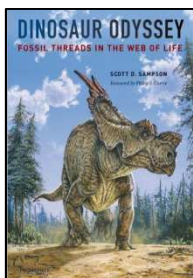

Caminando entre dinosaurios : una historia natural / Tim Haines.-- Barcelona : Planeta, 2000.-- 288 p. : il. col. ; 29 cm. **Signatura:** B-CienNat 568.19 Hai

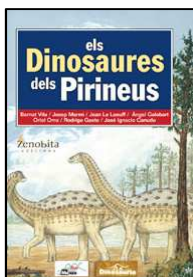
Cazadores de dragones : Historia del descubrimiento e investigación de los dinosaurios / José Luis Sanz.-- 1ª ed.-- Barcelona : Ariel, 2007.-- 420 p. : il. ; 23 cm.

Signatura: MED-568.19 San

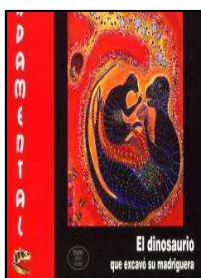
Dinosaur odyssey : fossil threads in the web of life / Scott D. Sampson.-- Berkeley [etc.] : University of California Press, cop. 2009.-- 332 p. : il. col. ; 25 cm.

Signatura: MED-568.19 Sam

Dinosaurios dels Pirineus / Bernat Vila... [et al.].-- Manresa : Zenobita, 2006.-- 118 p. : il. col. ; 23 cm.

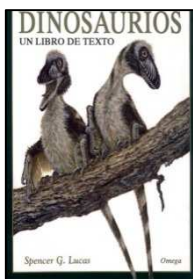
Signatura: B-CienNat 568.19(234Pirineos) Din

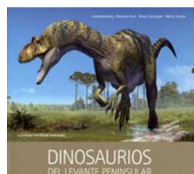
El dinosaurio que excavó su madriguera / David J. Varricchio, Anthony J. Martin, Yoshihiro Katsura.-- Teruel : Fundación Conjunto Paleontológico de Teruel, 2009.-- 72 p. : il. col. ; 21 cm.-- (Fundamental ; 15). **Signatura:** B-CienNat 568.19 Var

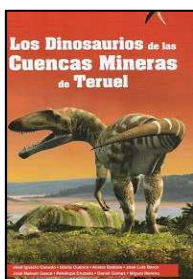
Dinosaurios / Christopher A. Brochu ... [et al.] ; coordinador Michael K. Brett-Surman.-- Barcelona : Omega, cop. 2008.-- 256 p. : il. col. ; 28 cm. **Signatura:** MED-568.19 Din

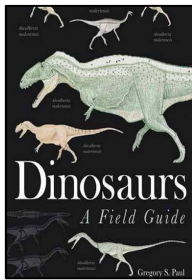
Dinosaurios : un libro de texto / Spencer G. Lucas.-- 5ª ed.-- Barcelona : Omega, 2007.-- XXIII, 280 p. : il. col. ; 27 cm. **Signatura:** MED-568.19 Luc

Dinosaurios del Levante peninsular / coordinados por Begoña Poza ... [et al.]-- [s.l.] : Institut Català de Paleontologia, D.L. 2008.-- 264 p. : il. col. ; 22 cm. **Signatura:** MED-568.19 Din

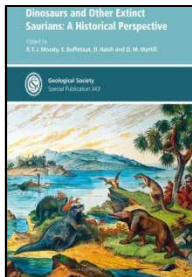

Los dinosaurios de las cuencas mineras de Teruel / José Ignacio Canudo ... [et al.]-- [Teruel] : Comarca Cuencas Mineras, D.L. 2009.-- 109 p. : fot. col. ; 21 cm. **Signatura:** MED-568.19 Din

Dinosaurs : a field guide / Gregory S. Paul.-- London : A&C Black, 2010.-- 320 p. : il. col. ; 28 cm.

Signatura: B-CienNat 568.19 Pau

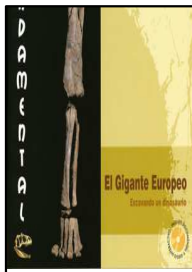

Dinosaurs and other extinct Saurians : a historical perspective / edited by R.T.J. Moody... [et al.].-- London : The Geological Society, 2010.-- VI, 394 p. : il. ; 26 cm.-- (Geological Society special publication ; 343). **Signatura:** B-CienNat 568.19 Din

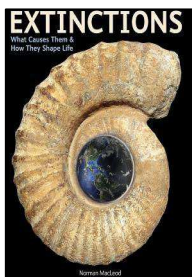
La enciclopedia ilustrada de los dinosaurios y otros animales prehistóricos / Dougal Dixon ; [traducción Manuel Pijoan].-- Barcelona : Omega, 2010.-- 512 p. : il. col. ; 22 cm.

Signatura: MED-568.19 Dix

El gigante europeo : excavando un dinosaurio.-- Teruel : Fundación Conjunto Paleontológico de Teruel, D.L. 2005.-- 10 p. : il. col. ; 21 cm. + 2 CD-ROM-- (Fundamental ; 5).

Signatura: B-CienNat 568.19 Gig

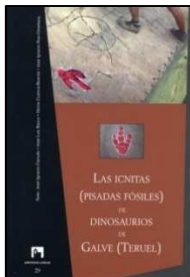

The great extinctions : what causes them and how they shape life / Norman MacLeod.-- London : Natural History Museum, cop. 2013.-- 208 p. : il. col. ; 26 cm.

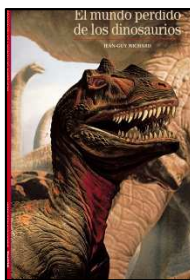
Signatura: B-CienNat 56.017.4 Mac

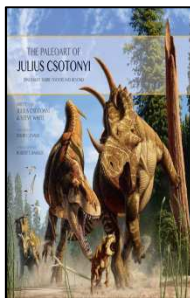
Huellas fósiles de dinosaurios de La Rioja : yacimientos en La Pellejera, El Totico y Valdegutiérrez / coordinador Luis Enrique Requeta Loza.-- Logroño : Instituto de Estudios Riojanos, 2006-2007.-- 144 p. : il. b.n. ; 24 cm + 1 CD-- (Zubia. Monográfico ; 18-19).
Signatura: B-CienNat 568.19(463.5) Hue

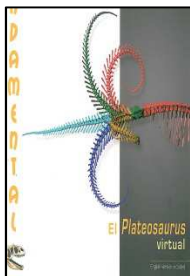
Las icnitas (pisadas fósiles) de dinosaurios de Galve (Teruel) / texto: José Ignacio Canudo ... [et al.]-- Zaragoza : Prames, D.L. 2007.-- 24 p. : fot. col. ; 21 cm.-- (Patrimonio cultural ; 29). **Signatura:** MED-568.19 Can

El mundo perdido de los dinosaurios / Jean-Guy Michard ; [traducción, documentación y adaptación: Manuel Pijoan Rotgé].-- Barcelona : Blume, 2011.-- 143 p. : il. col. ; 18 cm.-- (Biblioteca ilustrada ; 11). **Signatura:** MED-568.19 Mic

The paleoart of Julius Csotonyi : dinosaurs, saber-tooths and beyond / written by Julius Csotonyi and Steve White ; foreword by David C. Evans ; introduction by Robert T. Bakker.-- London : Titan Books, 2014.-- 156 p. : il. col. ; 26 x 29 cm. **Signatura:** B-CienNat 568.19 Cso

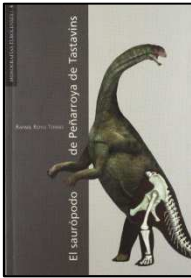
El Plateosaurus virtual / Heinrich Mallison.-- Teruel : Fundación Conjunto Paleontológico de Teruel, DL 2012.-- 60 p. : fot. col. ; 21 cm.-- (Fundamental ; 21).
Signatura: B-CienNat 568.19(4) Mal

Prehistoric / authors, Douglas Palmer ... [et al.]-- London :
Dorling Kindersley, 2009.-- 512 p. : il. col. ; 31 cm.
Signatura: MED-56 Pre

A la recerca de Spinosaurus : el carnívor més gran que mai va
trepitjar la Terra.-- [Madrid] : National Geographic España,
[2016].-- 32 p. : il. col. ; 26 cm. **Signatura:** MED-568.19 Rec

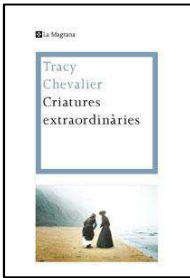

El saurópodo de Peñarroya de Tastavins / Rafael Royo Torres.-
- Teruel : Instituto de Estudios Turolenses, Fundación
Conjunto Paleontológico de Teruel-Dinópolis, 2009.-- 548 p. :
il. b.n. ; 24 cm.-- (Monografías turolenses ; 6).
Signatura: B-CienNat 568.19(465.2) Roy

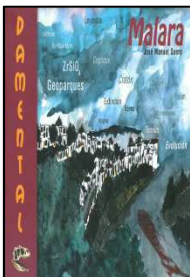
Narrativa

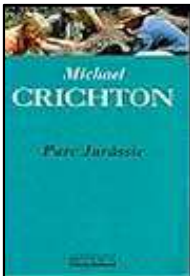
Las alas del dinosaurio / Sissel-Jo Gazan ; traducción de Blanca Ortiz Ostalé.-- Madrid : Alfaguara, cop. 2011.-- 494 p. ; 24 cm. **Signatura:** MED-N Gaz

Criatures extraordinàries / Tracy Chevalier ; traducció de Ferran Ràfols Gesa.-- Barcelona : La Magrana, 2010.-- 364 p. ; 21 cm.-- (Les ales esteses ; 289). **Signatura:** MED-N Che

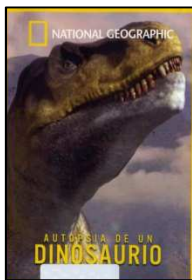

Malara / José Manuel Quero.-- Teruel : Fundación Conjunto Paleontológico de Teruel, D.L. 2015.-- 84 p. : ; 21 cm.-- (Fundamental ; 27). **Signatura:** MED-N Que

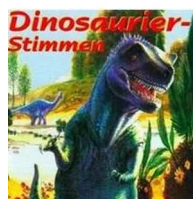

Parc Juràssic / Michael Crichton ; [traducció de Joan Mateu, Ernest Riera i Dolors Udina].-- Barcelona : Ediciones B : Proa, 2000.-- 517 p. ; 19 cm.-- (Biblioteca de butxaca ; 29). **Signatura:** MED-N Cri

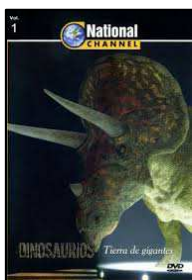
Audiovisuales

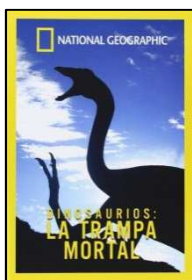
Autopsia de un dinosaurio National Geographic.-- [Barcelona] : RBA ; [USA] : National Geographic, cop. 2008.-- 1 DVD (60 min.).-- (Dinosaurios al descubierto).
Signatura: MED-AUD-568.19 Aut

Dinosaurier-Stimmen [Gravació sonora] / Jean-Luc Hérelle.-- Germering, Alemania : Ample, cop. 2007.-- 1 CD (74 min.).
Signatura: MED-AUD-568.19 Her

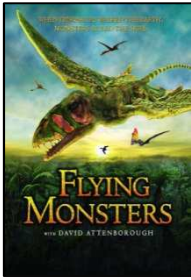
Dinosaurios / directors: Stacey Foiles ... [et al.].-- Sabadell : DVD Spain, cop. 2008.-- 4 DVD (55 min. cada uno).
Signatura: MED-AUD-568.19 Din

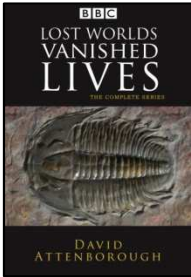
Dinosaurios: la trampa mortal / National Geographic.-- [Barcelona] : RBA ; [USA] : National Geographic, cop. 2008.-- 1 DVD (60 min.).-- (Dinosaurios al descubierto).
Signatura: MED-AUD-568.19 Din

Dinosaurios / productor y director: Jill Matthews.-- Barcelona : Virtual family learning, cop. 2000.-- 1 DVD (30 min.).
Signatura: MED-AUD-568.19 Din

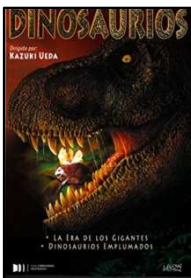
Flying monsters / with David Attenborough.-- [London] : Atlantic Productions, cop. 2011.-- 1 DVD (70 min.).
Signatura: MED-AUD-568.19 Fly

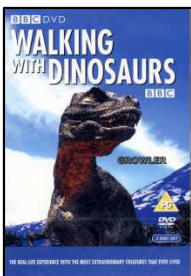
Lost worlds, vanished lives : the complete series / [written and presented by] David Attenborough ; produced by Mike Salisbury ; a BBC TV production in association with Turner Broadcasting System Inc.-- [London] : BBC Productions, cop. 2005.-- 1 DVD (156 min.). **Signatura:** MED-AUD-56 Los

Prehistoric park / [directed by] Karen Kelly, Sid Bennet, Matthew Thomson.-- [S.l.] : Impossible Pictures, 2006.-- 2 DVD (288 min.). **Signatura:** MED-AUD-568.19 Pre

A la sombra de los dinosaurios / Dirigida por: Kazuki Ueda.-- Valladolid : Divisa, DL 2009.-- 1 DVD (103 min.).
Signatura: MED-AUD-568.19 Som

Walking with dinosaurs / Executive producer: John Lynch ; A BBC/Discovery/TV Asahi co-production in association with ProSieben and France 3.-- [Reino Unido] : BBC Worldwide, DL 2009.-- 2 DVD (176 min.). **Signatura:** MED-AUD-568.19 Wal

Articles

Allain, R.; Xaisanavong, T.; Richir, P.; Khentavong, B. (2012). "*The first definitive Asian spinosaurid (Dinosauria: Theropoda) from the early cretaceous of Laos*". *Naturwissenschaften* 99 (5): 369-377.

Bailey, J.B. (1997). "*Neural spine elongation in dinosaurs: sailbacks or buffalo-backs?*". *Journal of Paleontology* 71 (6): 1124-1146.

Brusatte, S. L.; and Sereno, P. C. (2007). "*A new species of Carcharodontosaurus (Dinosauria: Theropoda) from the Cenomanian of Niger and a revision of the genus*". *Journal of Vertebrate Paleontology* 27 (4): 902-916.

Buffetaut, E.; Dauphin, Y.; Jaeger, J.-J.; Martin, M.; Mazin, J.-M.; and Tong, H. (1986). "*Prismatic dental enamel in theropod dinosaurs*". *Naturwissenschaften* 73 (6): 326-327.

Buffetaut, E. (1989). "*New remains of the enigmatic dinosaur Spinosaurus from the Cretaceous of Morocco and the affinities between Spinosaurus and Baryonyx*". *Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie, Monatshefte* (2): 79-87.

Buffetaut, E. (1992). "*Remarks on the Cretaceous theropod dinosaurs Spinosaurus and Baryonyx*". *Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie, Monatshefte* (2): 88-96.

Buffetaut, E.; Ouaja, M. (2002). "*A new specimen of Spinosaurus (Dinosauria, Theropoda) from the Lower Cretaceous of Tunisia, with remarks on the evolutionary history of the Spinosauridae*". *Bull. Soc. Géol. France* 173 (5): 415-421

Chandler, G. (August 2001). "*A bite-size guide to the dinosaurs of the new movie Jurassic Park III*". *National Geographic World*.

dal Sasso, C.; Maganuco, S.; Buffetaut, E.; Mendez, M.A. (2005). "*New information on the skull of the enigmatic theropod Spinosaurus, with remarks on its sizes and affinities*". *Journal of Vertebrate Paleontology* 25 (4): 888-896.

Glut, D.F. (2000). "*Spinosaurus*". *Dinosaurs: The Encyclopedia*. 1st Supplement. Jefferson, North Carolina: McFarland & Company, Inc.: 329-333.

Holtz, T.R., Jr.; Molnar, R.E. & Currie, P.J. (2004). "*Basal Tetanurae*". In Weishampel, D.B.; Dodson, P. & Osmólska, H. *The Dinosauria* (2nd ed.). University of California Press.: 71-110.

Ibrahim, Nizar; Sereno, Paul C.; Dal Sasso, Cristiano; Maganuco, Simone; Fabri, Matteo; Martill, David M.; Zouhri, Samir; Myhrvold, Nathan; Lurino, Dawid A. (2014). "*Semiaquatic adaptations in a giant predatory dinosaur*". *Science* 345 (6204): 1613-6.

Kellner, A.W.A.; and Mader, B.J. (1997). "*Archosaur teeth from the Cretaceous of Morocco*". *Journal of Paleontology* 71 (3): 525-527.

Lapparent, A.F. de; and Lavocat, R. (1955). "*Dinosauriens.*" In: Piveteau, J., editor. *Traité de Paléontologie*. Tome V. La Sortie des Eaux. Naissance de la Tétrapodie.

L'Exubérance de la Vie Végétative. La Conquête de l'Air. Amphibiens. Reptiles. Oiseaux. Paris: Masson et Cie.: 785-962.

Mahler, L. (2005). "Record of Abelisauridae (Dinosauria: Theropoda) from the Cenomanian of Morocco". *Journal of Vertebrate Paleontology* 25: 236–232.

Mueller, T. (Octubre 2014). "Sr. Enorme. Hazte a un lado T-Rex: el carnívoro más grande y malo que haya caminado sobre la Tierra es el Spinosaurus". *National Geographic*: 96-111

Paul, G.S. (1988). "Family Spinosauridae". *Predatory Dinosaurs of the World*. New York: Simon & Schuster.: 271–274.

Russell, D.A. (1996). "Isolated dinosaur bones from the Middle Cretaceous of the Tafilalet, Morocco". *Bulletin du Muséum National d'Histoire Naturelle, Paris, 4e série, section C* 18 (2–3): 349–402.

Smith, J.B.; Lamanna, M.C.; Mayr, H.; and Lacovara, K.J. (2006). "New information regarding the holotype of *Spinosaurus aegyptiacus* Stromer, 1915". *Journal of Paleontology* 80 (2): 400–406.

Stromer, E. (1915). "Ergebnisse der Forschungsreisen Prof. E. Stromers in den Wüsten Ägyptens. II. Wirbeltier-Reste der Baharije-Stufe (unterstes Cenoman). 3. Das Original des Theropoden *Spinosaurus aegyptiacus* nov. gen., nov. spec". *Abhandlungen der Königlich Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Mathematisch-physikalische Klasse (in German)* 28 (3): 1–32.

Therrien, F.; Henderson, D.M. (2007). "My theropod is bigger than yours...or not: estimating body size from skull length in theropods". *Journal of Vertebrate Paleontology* 27 (1): 108–115.

Weishampel, D.B.; Barrett, P.M.; Coria, R.A.; Le Loeuff, J.; Xu, X.; Zhao, X.; Sahni, A.; Gomani, E.M.P. & Noto, C.R. (2004). "Dinosaur distribution". In Weishampel, D.B.; Dodson, P. & Osmólska, H. *The Dinosauria* (2nd ed.). Berkeley: University of California Press.: 517–606.

RECORDEU...

Servei de préstec

Us podeu emportar fins a 5 documents durant 3 setmanes, mitjançant el carnet

Avantatges del carnet

Entrada reduïda al Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Descompte del 5% a la botiga del Museu Blau

Invitacions a totes les inauguracions del Museu de Ciències Naturals de Barcelona

**museu de
ciències naturals**
de Barcelona

Centre de documentació

Biblioteca del Laboratori de Natura
Passeig Picasso s/n., 08003 Barcelona
Tel. +34 93 256 22 14
bibmuseuciencies@bcn.cat

Biblioteca del Museu Martorell
Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona
Tel. +34 93 256 21 83
bibmuseuciencies@bcn.cat

Mediateca, Museu Blau
Plaça Leonardo da Vinci 4-5, 08019 Barcelona
Tel. +34 93 256 60 15
mediatecanat@bcn.cat

**museu de
ciències naturals**
de Barcelona

www.museuciencies.cat
www.agenda.museuciencies.cat
www.blogmuseuciencies.org
www.facebook.com/museuciencies

Museu Blau
Parc del Fòrum

museuciencies@bcn.cat

Jardí Botànic
Jardí Botànic Històric
Parc de Montjuïc

Amb la col·laboració de:
**Associació d'Amics
del Jardí Botànic**

Museu Martorell
Laboratori de Natura
Parc de la Ciutadella

**Associació d'Amics
del Museu de Ciències
Naturals de Barcelona**

**Institut Botànic
de Barcelona**
Centre mixt
CSIC-Ajuntament
de Barcelona

**El Cercle del Museu
de Ciències Naturals
de Barcelona**

Consorci format per:

